

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserter) vsprejema upravništvo in ekspedientja [v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 62.

V Ljubljani, v petek 16. marca 1894.

Letnik XXII.

Krščanski Dunaj.

V sredo so izvolili dunajski liberalni mestni očetje dr. Grubla za svojega župana. Za kandidata so bili sicer preje jednoglasno postavili dr. Richterja, prvega županovega namestnika, toda malo da ne v zadnjem trenutju je ta mož izprevidel, da mu nikakor ne kaže, dati se izvoliti. Vzrok temu je bil ponedeljkov članek v „Reichspost“, ki je razkril Dunajčanom, kakšen mož je dr. Richter. Ta advokat je namreč izstopil iz katoliške vere in se prijavil k brezvercem, zato da se je mogel oženiti z neko židovko. Nedavno je pa pri neki pravdi zatrjeval, da je katoliške vere. To laž njegovo je vzlasti povdarjal omenjeni časopis. Po smrti Priksavi je dr. Richter jel resno misliti, kako bi se dalo tiho in brez šuma priti nazaj h katoliškemu imenu, ker vedel je, da brezverskega župana ne bi marali Dunajčanje in bal se je tudi, da bi ne dobil Najvišjega potrdila.

Zato je skušal brž ko brž in čim najtajneje svleči svojo brezversko kožo in se ogrniti s katoliškim plaščem. A tako hitro ni šlo! In tako se je zgodilo, da je par dnij pred volitvijo dr. Richter stal pred občinstvom kot brezverec, ki pa na vse možne načine skuša odstraniti te zapreke zaradi svoje kandidature. Da bi župan postal, bi bil rad tudi svojo brezversko vero izpremenil. Lep mož in lep značaj — vrđen židovskih liberalnih sodrugov!

„Reichspost“, katero pri ti priliki priporočamo svojim bralcem, je govorila in po Dunaju je zavrelo. Krščansko prepričanje je tam zadnjih par let že toliko oživel, da ne more hladnokrvno prezreti, kakšen je v verskem oziru mož, ki jim stoji na čelu. Brezverca nočemo za župana, tako je govorilo ljudstvo in krik liberalnega časopisja, ki je rjul o temi, o srednjeveških predsodkih, o nezrelosti, ni mogel ustaviti tega govorjenja. Glasu

ljudstva se je moral podati dr. Richter in liberalna večina mestnega zastopa. Ljudstvo je zmagalo, kakor amaga vselej, kadar nastopa v obrambo svojih najsvetejših načel, čuvstev in pravic.

Ta pojav nam kaže, koliknega pomena je krščansko-socialno gibanje za Dunaj. Ko se je pred kakimi šestimi leti začelo, so jeli mnogi, sicer dobri možje, zmajevati z glavami, češ, to vzburja ljudi, to dela nemir. Zamerili so duhovnikom, ker so se udeleževali shodov, ker so šli mej ljudstvo in tam nastopali, branč njihove pravice. Tisto grozovito, najnevarnejše načelo javnega življenja: vera in duhovniki nimajo v politiki ničesar opraviti, je še preveč živele v nekaternikih, da bi si mogli izbistriti duševni pogled. Duhovnik naj bi deloval v cerkvi; dobro, toda cerkve so se jele prazniti, moški svet se jim je odtujil; po nekaj starih ženic je še dremalo po klopeh mej pridigami. Dober pastir mora iti tja po svoje ovce, kjer so in kamor so se izgubile, od tam jih mora pripeljati na pravo pašo. Če ovce ne gredo za njim, mora on iti za ovcami.

Tega načela so se poprijeli nekateri duhovniki in ljudstvo je kar naenkrat zopet spoznalo v njih svoje najvernejše prijatelje, svoje najboljše branitelje, spoštovati in ljubiti jih je začelo in šlo je za njimi — tudi v cerkev. In sedaj ob misijonih, ob postnih pridigah za moške čisto nad 6000 možakov vseh stanov posluša pozabljene krščanske resnice in zajema v njih tolažbe in poguma za svoje vsakdanje življenje. S ponosom se imenujejo Dunajčanje kristijane, z zavestjo in prepričanjem iščejo pri križu pomoči.

In tega prepričanja, te samozavesti ne more nikakor oslabiti dosedaj še liberalna večina. Klanjati se ji mora, kakor v tako razvidnem vzgledu vidimo gledé zadnje županove volitve. Par mogotcev, če so tudi na videz voditelji, če so tudi po umetnem huj-

skanju in zvijači zasedli prva mesta, ne zmore ničesar, koder se oglasi nepokvarjena narava sama, koder ljudstvo jame misliti in — govoriti.

To silo priznavajo tudi liberalni časopisi; najjasneje „Neue Freie Presse“ z dne 13. marca, pišoč v uvodnem članku mej drugim te-le znamenite besede:

„Danes smo zopet skusili, kako malo so se državni temeljni zakoni, dasi obstajajo že 27 let, vkoreninili pri nas in kako čudovito majhen je še njihov pomen za javno življenje, kateremu bi morale biti temelj. — Da se je dr. Richter umaknil, to se je zgodilo, ker je spoznal, da velika večina njegovih dunajskih someščanov stoji na taki stopinji politične zrelosti, ki je še jako oddaljena od višine naših državnih temeljnih zakonov. **Sedanji rod bi jih več ne vstvaril.** Čut za to dragoceno posestvo se je izgubil in tisto, za kar so borilci marca meseca 1848 krvaveli, tep-tajo njihovi vnuki z nogami.“

Mi smo izredno veseli te izjave. Zadostuje nam, da sklepamo iz nje: Liberalizmu držé že svečo. Prepričani smo in dogodki zadnjih dnij v zbornici nas potrjujejo, da ga tudi koalicija ne bo rešila. Glasilo liberalstva samo priznava, da sedanji rod ne mara več plesati za židovskimi špekulanti in da hoče na temelju svoje krščanske vesti vživati ustavna prava in izvrševati svoje ustavne dolžnosti.

Dolžnost vseh dobro mislečih izobražencev je tudi pri nas, braniti ljudstvo pohujšanja, vzdržati je npravno zdravo in skrbeti, da se gmotno zboljša, da se reši gospodarskemu poginu. Dolžnost vsakega je, da si zasluži in ohrani ime in značaj „prijatelja krščanskega ljudstva“. To bodi najlepše plačilo za

LISTEK

Črtica iz potovanja gospoda Podobnika.

Spisal Janko Barle.

(Dalje in konec.)

Ležal je tako, ležal gospod Podobnik precej časa in pretresoval ničeve misli o ugodnosti potovanja po deželi, kar zopet nove nepravilke. Iz jednega kota oglasilo se je smrčanje, s katerim bi se mogel ponašati jezen medved. — „Nisem sam, za Boga!“ — vzdahnil je v sebi ubogi umetnik. — „Kdo vé, kakov potepenec se je pritepel gori. Če ni razbojnik, lahko je tat, a jaz sam, slab, brez orožja, a več kot poldrugsto goldinarjev v žepu. Bog bodi z nami!“

Oj, ležal je sedaj gospod Podobnik mirno, da niti ganil ni, da se ne bi njegov nepoznani tovariš, kateri je vedno dalje in glasneje vlekel štrono, zbudil. — „Plane lahko vsaki trenotek nad me!“ — mislil si je umetnik.

Dolga je noč, dolga, če človek ne spi in če ima še tako ljubeznjive sosede, kot jih je imel gospod Podobnik. Stel je četrtinke in teško pričakoval, dasi truden iz zmučen od neprijetnih mislij

zaželenega jutra, dokler ni naposled zarudela na izhodu zlata zarija. Tedaj je hitro in tiho vzel svoje stvari, da ne zbudi tovariša, zlezel iz svojega prenočišča in veselo pozdravil lepo poletno jutro.

Na župnem dvorcu bilo je še vse v sladkem spanju. Le pastir bil je že na nogah in temu je oddal gospod Podobnik svoje stvari. Res je bil truden, ker je bedel skoraj celo noč, vendar si ni mogel kaj, da ne bi najpopreje obiskal starega gradu, kateri se je čarobno vzdigoval nad mirno vasico. Odpotil se je torej gori proti gradu. Na strmi pečini, katera se vzdiguje nad reko, postavil se je kot čuvar stari grad, zidan v četverokotu in učvrščen s četverimi mogočnimi stolpi. Po lesenem mostu, kateri je zamenil poprejšnjega visečega, prispel je do velikanskih vrat, nad katerimi je bil vklesan grb mogočnih poprejšnjih gospodarjev. Stopil je v prostrano dvorišče, v katerem se je razprostiralo nekoliko košatih kostanjev, a od ondot prispel je v majhen vrtič, sicer zapuščen, pa vendar prijazen, kjer je sel na pol strohnjeno klop in občudoval razgled, kateri se mu je od tukaj odprl. Pod njim je šumela mogočna reka, v daljavi pozdravljale so ga precej visoke, gojzduate gore, a za njimi štrlé je proti nebu počrneli grad s svojimi stolpi in strehami. In pozabil je na neugodno pre-

nočišče, pozabil na težave potovanja, ker mu je bilo tukaj tako ugodno, tako veličanstveno, a šumeči valovi, v katerih se je že zrealilo vzhajajoče solnce, kot da so mu pripovedovali o slavnem gradu in njega gospodarjih.

Precej časa presedel je tu gori, in kaj ne bi? Bilo je jutro, kakovega bi zaman iskal v burnem mestu. Ko se je zopet povrnil doli na župni dvorec, bilo je ondi že vse živo in bilo je dosti začudenja in smeha, ko je umetnik pripovedoval dogodke pretekle noči. V drugo se mu ni to pripetilo, ker ga je vzel gostoljubni župnik, kateri je imel zopet več prostora, k sebi na stanovanje. Tu je preživel nekoliko ugodnih dnij in narisal starodavni, častitljivi grad od vseh strani. Pozabil je pač lahko osodno noč in se težko poslovil od tega zgodovinskega kraja.

Ni šel daleč. Ne daleč od tod, bi je zopet zanimiv gradič. Ta sicer ni bil tako starodaven, kot poprejšnji, vendar zapuščen ravno tako in ves z bršljinom obraščen. Vendar zanimiv je bil še bolj, zato, ker ni hotel nobeden v njem stanovati, dasi bi se dal kaj lahko popraviti. Pripovedovali so čudne stvari o strahovih, kateri da strašijo neki vsako noč od jednajste do dvanajste ure. Vsakdo se je bal v njem prenočiti; a njegovi posestniki — bilo jih je

trud in požrtvovalnost. Lepšega nobena odlika in nobena čast ne more dati! Bodimo prijatelji krščanskega ljudstva in kmalu bodo zmagani vsi sovražniki njegovega razvoja in napredka!

Državni zbor.

Dunaj, 15. marca.

Prodaja na obroke.

Poslanska zbornica je še le včeraj dovršila zakon, s katerim se vravnava prodaje na obroke. Podpredsednik dr. Kathrein bi bil to reč kaj rad končal že v torek in je bil v ta namen napovedal večerno sejo, ki je trajala do četrte ure na jedno čez polnoč; ali liberalni nasprotniki se niso dali oplasiti in so v dolgih in dolgočasnih govorih skušali kolikor mogoče omejati načelo novega zakona, kateremu samemu si niso upali nasprotovati. Posebno sta se dr. Kronawetter in dr. Exner potezala za dunajske trgovce z raznimi stroji, in opisavala neugodne posledice, ki bodo zadele zlasti manje obrtnike in kmete, ako se novi zakon raztegne tudi na prodajo kmetijskih in obrtnih strojev. Predlagala sta torej, da naj se poleg tiskovin od veljavnosti tega zakona izvzamejo tudi omenjeni stroji. Drugim strankam se je zdela pa celó izjema tiskovin odveč in grof Serényi je v imenu konservativnega kluba predlagal, da naj se izpusti tudi ta izjema, katera se v vladnem načrtu ne nahaja, in je bila po justičnem odseku nekako vtihotapljena v zakon. Exnerju bilo je jako neljubo, da je prišel pozno v noč k besedi, ter je ob 1/2 11. uri predlagal konec seje, pa s tem predlogom ni prodril, ter je moral rad ali nerad govoriti še isti večer. Njegovi razlogi vzbudili so pri vladnem zastopniku baronu Kallu toliko nasprotstvo, da ni mogel molčati, ampak si marveč štel v dolžnost, mu prav temeljito odgovarjati. Ker je bila pa že polnoč, sklenil je podpredsednik sejo in nadaljevanje njeno napovedal za drugi dan.

Prvi je prišel včeraj baron Kall na vrsto, ki je govoril poldrugo uro in odločno zavračal predloge dunajskih poslancev dr. Exnerja in Kronawettera. Levičarski stranki je bil ta govor s premnogimi dejanskimi zgledi jako neljub in prizadevali so si pripraviti ga, da bi skoraj nehal govoriti, ali ministerski predsednik, do katerega so se obrnili najprej, pomignil je z rameni, za kancelijskega vodjo viteza Halbana pa, ki mu je prigovarjal, da naj sklene svoj govor, se baron Kall ni zmenil. Konečno so poklicali justičnega ministra na pomoč, ali ko je ta prišel v zbornico, je baron Kall ravno končal.

Ko je prišlo do glasovanja bila sta omenjena predloga odklonjena z vsemi glasovi proti edinim glasovom levičarskim, nasprotno pa je obveljal predlog grofa Serénya, da naj se izpusti tudi izjema za tiskovine.

Danes je bil zakon sprejet tudi v tretjem branju. Za obrtnike in za občinstvo je ta zakon velike vrednosti, in zveza raznih obrtnih zadrug dunajskih se je že danes raznim klubom pismeno zahvalila, da so se tako krepko potezali za zakon, ki bi ga bila liberalna levica najraje preprečila, ako bi bila količjak mogla.

več in nič kaj posebno petični — stanovali so v novejši hiši ne daleč od gradu. Ti so umetnika tudi tja povabili. Bilo mu je ondi dobro, risal je grad in okolico, le nekako v strahove ni hotel verovati. Dejal je celo, da hoče on jedenkrat v gradu prenočiti. Odgovarjali so ga sicer, ali on se ni dal; vzel je jednega večera najpotrebnejše stvari, luč, knjigo in samokres in odšel tja gori. Pričakoval je ure strahov, dočakal jo je tudi, ali ni ničesar niti slišal, niti videl. Kaj je bilo, odkod strahovi? Stvar zvedel je še-le kasneje. Jeden lastnikov od onega gradu hotel je od solastnikov grad za sebe in to po ceni kupiti in razglasil in raztrobil je povsod okoli, da v gradu straši, češ, da bode tako grad ceneje kupil, ker ne bode hotel nobeden v njem stanovati.

Gospod Podobnik bival je še nekoliko v onih krajih, dokler so se mu slike pomnožale, a goldinarčki v listnici pa skrčili, in se odpotil potem zopet v glavno mesto. Bil je zadovoljen, nêvrstil si je na svežem zraku svoje zdravje, razbistril duh in si naslikal sebi v zabavo lep del naše domovine. Zopet sebi v zabavo, ker bode vem še mnogo vode v Savi preteklo, dokler se najde kakov navdušen mecen, da kupi one slike. Kaj hočemo?

Dunajske prometne naprave

bile so druga točka dnevnega reda in so obveljale po kratki razpravi, katere so se udeležili samo trije govorniki. Mladočeški poslanec Kaftan je namreč pri tej priliki priporočal vladi, naj misli tudi na Prago, kjer bode treba vodovoda, kanalizacije itd., kar bode stalo okolu sedem milijonov goldinarjev. Tudi naj ne pozabi na vodni kanal med Donavo in Odro, kar bode silno koristilo tudi dunajskemu mestu.

Dunajska poslanca Hauck in Lueger sta priporočala vladni predlog in dr. Lueger je celó hvalil pel ministru Wurmbrandu, češ, da je nastopil pravi pot, in da postane še njegov koalicijski minister, če pojde tako naprej.

Začasno pobiranje davkov

bila je zadnja točka včerajšnjega dnevnega reda, ki je prišla pa še-le danes na vrsto, ker je podpredsednik po dovršitvi dunajskih prometnih naprav včeraj ob 1/2 5. uri popoldne sklenil sejo. K besedi so se oglasili samo trije govorniki, namreč mladočeška poslanca Eim in Sokol, pa dalmatinski poslanec Biankini. Pred nekimi dnevi sprožil je bil ta poslanec neko interpelacijo do ministerskega predsednika, ali je res, da se hoče Avstrija vtikati v notranje zadeve kraljestva srbskega in da ob meji zbira 13. vojno armado, to je „hrvatske vojne oddelke“. Ministerski predsednik je na to interpelacijo dne 12. t. m. odgovarjal jako odločno, da je dotična govorica izvirala iz srbskih virov, pa bila takoj zanikana na vse strani, in da že dne 6. t. m. ni vznemirjala nobenega človeka več, izvzemši gospoda vprašatelja. (Veselosť.) Živahno pritrdjevanje vzbujale so besede Windisch-Gratzove, s katerimi z vso odločnostjo zavrača izraz „hrvatska vojna“. C. in k. vojna in vsi njeni deli, rekel je ministerski predsednik, so enotna, združena moč (Pritrdjevanje.), ki stoji pod poveljništvom svojega najvišjega vojnika (Ponovljeno pritrdjevanje.) in ki ne pozna drugih ozirov, kakor ozira na svojo najvišjo službo (Živahna pohvala.); žalilo bi se torej c. in k. vojni dolžno spoštovanje, ako bi narodnih momentov iskali tam, kjer jih ni iskati in tudi ne najti. (Živahna pohvala — nemir in godrnjanje med Mladočehi.)

Zaradi tega odgovora predlagal je Biankini že v prej omenjeni večerni seji, da naj se o njem vrši posebna razprava, ali ta predlog ostal je v manjšini. Biankini vedel je to že naprej ter je hotel že pri vtemeljevanju v obširnem govoru povedati vse, kar mu je bilo na srečo, ali podpredsednik Kathrein mu je zaupno povedal, da opravični red tega ne dopušča in da bi mu moral vzeti besedo, ako bi poskušal kaj takega. Ob enem pa ga je opozarjal, da bode imel priliko govoriti pri podalšanju začasnega pobiranja davkov in si olajšati srce. Od tod prihaja, da se je poleg dveh Mladočehov danes oglasil tudi Biankini.

Prvi govornik Eim je prijemal koalicijo in s svojimi dovtipi med poslušalci vzbujal pogosto veselost in pri svojih mladočeških tovariših tudi živahno pritrdjevanje; toda novih nazorov ni bilo dosti slišati in njegovih ust.

Ko to sklepam govori Sokol, ki ima pa že malo poslušalcev. Zadnja seja pred Veliko nočjo bode jutri, da se reši še nekoliko manjših predlogov; budgetni odsek pa zboruje še v soboto, da reši pretresanje državnega proračuna; dne 3. aprila se ima zopet pričeti zborovanje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. marca.

Dunajska podžupana. Župana so torej dobili Dunajčanje, ali sedaj je pa voliti jednega ali pa morda še oba podžupana. Stališče prvemu podžupanu Richterju se maje. Jasno je, da je pred sodiščem neresnično izpovedal, da je katoliške vere, in mogoče je celó, da ga državno pravdnštvo zaradi tega pokliče na odgovor. Pa tudi tako bode težko ostati na svojem mestu, ko se je tako jasno pokazal njegov značaj. Zgubil je pa tudi zaupanje pri liberalcih, zlasti pri židih. Da bi splezal na županski prestol, dal je krstiti svojo ženo. Tega mu pa liberalci ne bodo odpustili in židovska glasila neusmiljeno mahajo po njem. Novi podžupan, oziroma nova podžupana bodeta pa gotovo liberalca, ker so se odnošaji mej liberalno večino in manjšino baš vsled županskega vprašanja poostrili.

Otroci iz mešanih zakonov. Odsek ogerske zbornice poslancev je vladno predlogo o premeni zakona o vzgoji otrok iz mešanih zakonov v toliko

predelal, da smeta ženin in nevesta tudi do 6 mesecev po poroki skleniti pogodbo, v kateri veri se bodo vzgajali otroci. Po vladni predlogi se je zahtevalo, da se ženin in nevesta izrečeta pred poroko in o tem napravita pogodbo pred notarjem. Kjer se ne bode ničesa ukrenilo, se bodo dečki morali vzgajati v očetovi, deklice v materni veri. Načrt zakona tudi v odsekovi obliki ne more vstrezati katolikom. Ta zakon bode veljal le za slučaj, ako se vpelje civilni zakon. Prav lahko se pripeti, da se ženin in nevesta ne bodeta dala takoj po civilni poroki cerkveno poročiti, ali vendar pozneje zaželela, da njiju zveza postane cerkovno veljavna. Če pa nista ničesa ukrenila gledé vzgoje otrok in je le ženin ali pa nevesta katoliška, katoliški duhovnik ne bode po cerkvenih določilih smel poročiti, ker bi morala obljubiti, da se otroci vzgoje v katoliški veri, kar pa ne bodeta po državni postavi mogla.

„Duh 1848. leta.“ piše v „Nemzetu“ ministerski svetnik Beksics, bode prešinel vsi Oggersko ako se uvede civilni zakon, in drugi listi to ponavljajo za njim. Resnico tega izreka dokazuje to, da se je skrajna levica tako navdušila za civilni zakon in je sam Kossuth zanj porabil ves svoj vpliv. Pač se pa moramo vprašati, kako more kaka vlada priporočati civilni zakon, če je tako. Duh 1848. leta naperjen je naravnost proti vladajoči rodbini in vsaki skupnosti naše monarhije. Daleč je zagazila vlada, ako s svojimi predlogami še pospešuje tak duh. Prepričani smo pa, da gospodska zbornica že iz tega državnega ozira odkloni civilni zakon. Vlada bode morala izginiti, ker pospešuje politiko, ki je naravnost proti interesom skupne države.

Poljaki pod Prusi. V pruski Šleziji je bilo dosle dovoljeno na ljudskih šolah učiteljem, privatno poučevati v poljščini. Ker so se pa vsi otroci udeleževali tega pouka in ker so potem učitelji resno se lotili poučevanja, je to zasklelo prusko vlado in naučni minister Bosse je nedavno v zbornici izjavil, da tega ne more več pripustiti. Same to dovoljuje, da se v nižjih razredih učé učenci krščanskega nauka v svojem jeziku. — Dalje je tudi dejal, da ne pusti, da bi se na poznanjskih gimnazijah predavalo o poljskem slovstvu, marveč le slovnica, in da bi bili za to najbolj sposobni Nemci, večji poljskemu jeziku. Vkljub temu pa Poljaki v zbornici ne stopijo v opozicijo in vkljub temu so glasovali za trgovsko pogodbo z Rusijo. Poljaki so pač v vseh zbornicah vladni. Duhovnik Jaždževski je najbolj zagovarjal, naj se pri glasovanju gledé novih oklopnih poljski poslanci upró vladi, toda v opozicijo jih tudi Jaždževski ne bo spravil.

Shod katolikov v Mogunciji. V nedeljo se je v Mogunciji bilo sešlo na shod kaci 3000 katolikov. Župnik Wassermann je govoril o jezuitskem vprašanju s stališča pravice in svobode. Trgovca Molthan je zahteval, da se odpravijo jako netolerantni hesenski zakon o cerkvenih redih in vpelje verska šola. Dr. Schmitt je pa posebno odločno zavračal vmešavanje protestantske sinode v jezuitsko vprašanje. Shod je jednoglasno sklenil protest proti sklepu protestantske sinode. Ta sklep je jako veselo znamenje, ker kaže, da katoliki ne mislijo več mirno gledati, da se protestantje mešajo v stvari, ki jim niso nič mari. Odločnost je tukaj jako potrebna. Katoliki ne smejo dopustiti, da bi se smatrali za državljane druge vrste.

Brazilija. Vstaja se je že približala svojemu koncu, ako morda maj ne prinese novih zmešnjav. Nedavno je bil voljen predsednikom braziljskih zedinjenih držav dr. Prudente de Moraes, podpredsednikom pa dr. Manoel Viktorino Pereira. Moraes je bil zadnji čas podpredsednik senata in je že v začetku republike bil kandidat za predsedstvo. Pri prvi volitvi predsednika je bil dobil 94 glasov, maršal Fonseca pa 124. Floriano Peixota pa ni bil nikoli voljen predsednikom, bil je le podpredsednik, ali si je bil predsedništvo le prisvojil. Moraes je iz države Sao Paulo, Pereira iz države Bahia. Volitev predsednika in podpredsednika ima potrditi v maju kongres. Ne vé se pa, če bode Peixoto hotel sklicati kongres sedaj, ko je zmagal nasprotnike, ali bode skušal po sili ostati predsednik. Volitev je pokazala, da ljudstvo želi, da bodi na čelu državi civilist.

Razgled po slovanskem svetu.

Poljaki in drugi slovanski narodi v Avstriji.

(Izv. dopis iz Galicije.)

Ko sem se sestal z raznovrstnimi Slovani avstrijskimi, sem se nemalo čudil, da tako napačno in ne-

popolno sodijo o Poljaki. — Sodijo jih naravnost na temelju trditev razsejanih po zviti ali sovražnih ljudeh. Moji slovanski prijatelji so mi bili hvaležni za to, da sem jim z dejstvi popravil njihovo zmotno mnenje, toda kaj pomenjajo posamuiki z ozirom na splošno?

Naše glavno zlo je to, da ni odkritosrčneje zveze mej različnimi vejami slovanskimi v Avstriji. Samo na Dunaju v zbornici se spoznavamo ali časih pri slučajnem potovanju. Časopisi časih omenjajo kak važnejši poslanski govor in je konec. Vsakdo gotovo prizna, da je to premalo, da bi se spoznal kak slovanski narod in da nikakor ne zadostuje, da bi se zbudilo zanj sočutje in se spletla pristrénejša zveza.

Kolikor vem, nima noben poljski list stalnega dopisnika, bivajočega v kakem slovanskem kraju. Nekateri imajo samo dopisnike v Gradcu, ki pošiljajo članke o važnejših političnih dogodkih. Socijalne, trgovske, kmetijske in drobne hišne zadeve mirno zmolčujejo, tako, da si razsodni bralec ne more napraviti trdnega pojma o sosednem narodu. Gledé potovanja in trgovine pa imamo Poljaki več zveze s Čehi in poznavanje njihovo se vrši privatnim potom.

Tukaj omenjam tistih Čehov, ki so nad 90 let germanizovali Galicijo. Jako slabo so zapisani v našem spominu. Pošiljali so jih z Dunaja kot uradnike, profesorje itd., da bi čim najpreje ponemčili Poljake. Ti kulturonošci so pri nas delovali jako marljivo in navdušeno do leta 1868, toda Nemcev vendar-le niso napravili iz nas in celo izgovora nemškega jezika so nas kaj slabo naučili. Ti spomini seveda ne oživljajo zveze mej Poljaki in Čehi. No, vendar s Češkega vsaj kaj izvemo.

Časopisi drugih slovanskih narodov (razven Čehov) tudi nimajo stalnih dopisnikov v Galiciji, tedaj ne morejo biti temeljito poučeni o razmerah v naši deželi. Dotične novice o Poljaki prijavljajo ali iz nemških, ali pa iz poljskih listov. Kakšno vrednost imajo taka poročila?

Nemške liste iz večine vrejujejo židje; to je sploh znano. Teh malo pa, ki imajo krščanske vrednike, prejema dopise o Poljaki od galiških židov, ki prebivajo na Dunaju, češ, da ti rodem iz Galicije poznajo razmere v deželi. Toda ti dopisuni ne znajo niti dobro poljskega jezika in poznajo v Galiciji samo svoje židovsko sorodstvo: oderuhe, kramarje, trgovce, sredi katerih so vzrastli. Skozi očala svojih predsodkov gledajo Galicijo in ker lupeštva svojih sožidov nočejo odkrivati svetu, zato se morajo izmišljevati o Poljaki nesmisli, da bi od sebe odvrnili pazljivost. Svet tedaj izve o Galiciji mnogo neresničnih stvari, ker je vsako dejstvo naslikano z židovskimi barvami. Koliko je bilo n. pr. krika in maščevanja takrat, ko so Poljaki sprejeli v zbornici zakon proti oteranju in proti zapeljevanju v popivanje žganja! Vsi časopisi so tedaj pisali, da je Galicija medvedja dežela, da je v nji fanatično duhovstvo, ker pridigujejo proti pijanstvu. Žalibog, od dunajskega, bodisi tudi izobraženega žida, ne moremo izvedeti nepristranske resnice. Tako tedaj iz nemških listov, katere pišejo židovski pisaci, ne izvedó bratje Slovani nič dobrega o nas.

Drugi si pomagajo s tem, da iz poljskih časopisov prevedejo nekatere novice in jih priobčujejo v svojih listih. To je polu-sredstvo. Mnogo takih vestij, ki so umljive za poljskega bralca, potrebuje stvarnega pojasnjenja za druge, da umevajo, kakšnega pomena so v resnici.

(Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. marca.

(V mašnika posvetili) so danes prevz. gospod knezoškof ljubljanski v svoji domači kapeli č. g. P. Lamberta Golovsky-ja, redovnika frančiškanske pokrajine sv. križa, porojenega v Hrnetiču na Hrvatskem. — Svoje novo mašo pel bode velikonočni ponedeljek v Samoboru na Hrvatskem, kjer mu je odločen tudi pastirski delokrog.

(Dr. Bresztyensky, vseučilišni profesor v Zagrebu, umirovljen). Uradne „Narodne novine“ objavile so 14. t. m., da je dr. Aleksander pl. Bresztyensky stalno umirovljen ter da je na njegovo mesto imenovan tajnik zemaljske vlade in privatni docent dr. Jos. Šilović. — Vzrok, da je ta profesor vpokojen, je po „Obzoru“ ta, da je dr. pl. Bresztyensky „klerikalec in član izvrševalnega odseka združenih opozicijskih strank“. — Vpokojeni profesor je poznat kot temeljit učenjak in kremenit značaj,

sedaj je v najboljših letih, priljubljen je pri akademski mladini, in vendar se je moral umakniti mažarskemu nasilju. — Kaže se, da tudi v Zagrebu vladui krogi poznajo geslo Gambette: klerikalizem, to je sovražnik! Morda se pa tudi v Zagrebu prepričajo, kakor so se nekamo v Parizu, da ima vlada še mnogo hujših in nevarnejših sovražnikov.

(Umrli) je, kakor se nam poroča, v petek dne 9. t. m. Henrik baron Gagern, posestnik graščine Mokrice na Dolenjskem. Bil je več let bolehen. Da bi si okrepil zdravje, podal se je na otok Mali Lošinj. Ali tam se mu je bolezen še shujšala. Dne 7. t. m. se je povrnil v Mokrice, kjer je umrl, previden s sv. zakramenti. Pogreb je bil v nedeljo popoldne. Zagrebli so ga na lastno pokopališče v grajskem parku. Zapustil je vdovo in tri sinove, ki so v srednjih šolah. Pokojni mož bil je blagega značaja in zaradi tega splošno priljubljen in spoštovan. Naj v miru počiva!

(Z Dunaja) se nam piše: Kakor ste že javili, imel bode sloveči naš slovstvenik g. profesor Josip Stritar v soboto 17. t. m. v slovenskem klubu berilo, kateremu prvotni naslov je bil: „Nova pota, kateri je g. pisatelj sam spremenil v naslov: „Literaren pogovor“. Na tem večeru bodeta igrala gospica Ema Švigeljeva, absolvirana učenka konservatorija dunajskega, in gosp. Vekoslav Vavpotič, v glasbenem svetu priznan mojster na citre.

(Slovensko gledališče.) V korist prvi pevki dramatičnega društva gospici Leščinski pela se je včeraj opera „Carostelec“. Pri tej priliki pokazalo se je, da si je vrla naša primadona prisvojila popolno naklonjenost občinstva. Takoj pri prvem nastopu vsprejeta je bila z burnim ploskanjem in odlikovana z dvema šopkoma in dvema krasnima vencema. — Opera pela se je, kakor vselej, tudi včeraj gladko; poleg g. Leščinske moramo posebno omenjati še gospice Řihove in gosp. Vašička, le zbor bi bil nekaterikrat lahko točnejši. — Gledališče bilo je popolnoma razprodano.

(Iz Maribora.) Duhovne vaje za bogoslovce mariborskega semenišča se pričó v nedeljo 18. t. m., popoldne, in bodo trajale do četrka. Duhovne vaje bode vodil č. o. jezuit Janez Ev. Pittmann od Sv. Andraša. Povodom duhovnih vaj bode semeniška cerkev sv. Alojzija občinstvu zaprta do četrka, izvzemši jutranje ure na praznik sv. Jožefa, ko bode zjutraj ob polu šestih običajna služba božja. — Knjižnica mariborskega bogoslovja, imajoča nad 6350 knjig — tudi jeden iztis onega jako redkega Dalmatinovega svetega pisma — se je zadnji dve leti zelo povzdignila. Po trudapolnem prizadevanju bila je prav sistematično vrejena in zadnji čas jo je veleč. semeniško vodstvo obogatelo z orjaškim delom Bolandistov. To delo: „Acta sanctorum quot toto orbe coluntur vel a catholicis scriptoribus celebrantur“ je v resnici orjaško. Dasi delo še ni dovršeno, vendar že šteje 64 folijantnih knjig, obsegajočih okoli 7069 velikih tiskanih pol, t. j. nekako 56.552 folijantnih strani. Meseca november in december še nista obdelana, tedaj imamo pričakovati še kakih 8 knjig.

(Občinska volitev.) Iz St. Jošta: Dne 26. svečana t. l. se je v tej občini izvolilo novo zastopništvo v občinski odbor. Dne 5. sušca t. l. so odborniki izvolili za župana Jan. Dolinarja iz St. Jošta, ki je v zadovoljnost vseh občanov sedaj že tretjič izvoljen. Svetovalci so: Jož. Buh iz Butajнове, Ant. Tomine in Matej Košir iz St. Jošta. Odborniki: č. g. G. Siffer, župnik; Mart. Sečnik z Butajнове, Jan. Terček iz Smrečja, Gregor Sedej iz Planine, Jurij Osredkar iz St. Jošta, Ant. Skvarča iz Butajnov, Ant. Cankar iz Smrečja, Mart. Osredkar, Jan. Gerdodolnik in Ant. Samotorčan iz St. Jošta.

(Kmetijska družba kranjska) vzela je vsled pomanjkanja primerne prostora v najem jedno izmej njiv poleg gramoznih jam na Spodnjih Poljanah ter dala te dni nasaditi ondi okoli 30.000 mladih sadnih divjakov.

(Umrli) je danes o polnoči v Kamniku gospa Marija Dereani, soproga okrožnega zdravnika g. dr. Jul. Dereanija, v 27. letu dóbe svoje. Pogreb je v soboto ob šestih na grobišče v Mengišu.

(Razpisana učiteljska služba.) Na 3 razredni ljudski šoli v Koprivniku pri Kočevju je do 31. t. m. razpisana 3. učiteljska služba s plačo 4. razreda.

(Čudna bolezen.) Iz Logatca: Trije šolarji so zboleli za otrpnjenostjo v zatilniku. Č. kr. deželna vlada je poslala semkaj dr. Keesbacherja, da preiskuje bolezen.

Društva.

(Novomeška čitalnica.) V nedeljo 18. marcija 1894. priredi novomeška čitalnica gledališko predstavo „Marijana.“ Slika iz ljudskega življenja v petih dejanjih, francoski spisala Dennery in Millian; poslovenil D. Hostnik. Začetek točno ob 1/2 8. uri zvečer. Cene: Sedeži po 50 kr., vstopnice po 30 kr., za dijake 20 kr. — Čisti dohodek je namenjen za izslikanje in olepšanje čitalniške dvorane. Radodarnosti se zavoljo tega ne stavijo meje. — Sedeže prodaja iz prijaznosti g. Krajec že v soboto in nedeljo dopoldne.

Narodno gospodarstvo.

Hmeljev škodljivec.

(Dalje.)

Okoliščine, iz katerih se dá sklepati, da se je zatrosil hrošč osobito s sadikami in da se tudi še dandanes s temi dalje razširja, so sledeče:

1. Čeravno se ne more hrošč naravnim potom, to je neposredno v oddaljenih okrajih zarediti in se sploh le počasi razširja, ker mu manjkajo krila, napal je, kakor sem konstatoval, vendar že skoro povsod in na različnih krajih cele pokrajine hmeljišča, in sicer tudi taka, ki ne ležé blizu divjega hmelja in ki so razven tega od drugih hmeljišč daleč oddaljena, kakor n. pr. hmeljišča pod št. 80 do 86 priloženega popisa.

2. Hrošč se dobi dostikrat že v 1- do 2letnih, torej v najmlajših hmeljarskih nasadih, kjer je brezdvomno dokazano, da je bil posredno zatrosen, kakor n. pr. pri hmeljišču pod št. 64 popisa.

Kakor še kaže, živi hrošč od spomladi do jeseni, približno od pričetka ali srede vel. travna do pričetka ali srede kimovca, torej skozi celo dobo vegetacije; kajti našel sem še meseca kimovca ličinke v različnih stopnjah razvoja — od najmlajših do popolnoma razvitih — dalje v Novem Celju dne 20. kimovca še eno jajce in v Strauseneu dne 25. kimovca že eden zapredek.

Jajca polaga hrošč deloma neposredno na površino zemlje; deloma pod isto v različni globokosti: na hmeljeve sadike, navadno pod popek v jamico, katero zvrta v kožo.

Globočina, do katere se polagajo jajca pod površino zemlje, je različna v posameznih vrstovih in se ravna navadno po kakovosti osobito po trdnosti prsti, kakor tudi po tem, je li hmelj plitvo ali globoko sajen. V obče se hrošč v to svrho ne zarije globoko in v težki, ilovnati prsti ne tako globoko kakor v lahkih, peščenih in prodnatih tleh. Sploh ljubi lahko prst bolj kakor trdo. Kjer je hmelj plitvo sajen, polaga jajca navadno neposredno na korenine in ali sploh ne ali pa le izjemoma na sadike.

Ličinke, ki izlezajo iz jajc, izjedejo si deloma v skladi kambija, deloma v lesu in v strženu sadik hodnike navzdol v korenine, v katerih se nadalje spreminjajo in kot ličinke ali pa že kot zapredki in razviti hrošči prezimujejo.

V starih hmeljevinah, v katerih prebivajo rilčkarji, posebno v koreninah, ki so že skoraj popolnoma uničene od ličink tega škodljivca, dobivajo se zraven rilčkarjevih ličink tudi še druge, podolgaste, valjaste hroščeve ličinke, katere smatrajo hmeljarji živim nitim (elateriden) ter je tudi škodljivcem prištevajo.

Te ličinke, ki imajo dva po konci stoječa, s koncem naprej zakrivljena, velika rožena roga, spadajo med hrošče iz skupine tenebrionidov heleponi brž ko ne k vrsti helops coeruleus L. ali sorodni vrsti. Mikroskopična preiskava prebavil pokazala je, da živé te ličinke od detritusa, katerega nakopičijo rilčkarjeve ličinke v hodnikih. Ličinke helops toraj niso niti škodljive niti koristne, nego indiferentne.

Se neko drugo hroščovo ličinko našel je gospod Oskar baron pl. Warsberg v Paški graščini blizu hmeljevih korenin. Le-ta spada v neko malo vrsto brzcev (ophonus [pseudophonus] grizeus Panz.), katere sem tudi jaz dobil v nekaterih hmeljiščih. Gotovo ni, so li te ličinke koristne in je li zatirajo rilčkarja.

Hmeljevine, katere je hmeljev rilčkar napal, spoznajo se po tem, da imajo slabše in krajše vitice, da imajo vitice in perje rumeno barvo, kakor tudi po tem, da take hmeljevine ali le malo ali pa sploh ne rodé.

Take hmeljevine so v vseh lesenih delih, v sadikah in koreninah, od ličink tega hrošča dostikrat tako močno izjedene in uničene, da se mora le izvanredno trdnemu življenju in reproduktivni zmožnosti te rastline, kakor tudi izvrstni dobroti tal Sa-

vinjske doline pripisovati, ako napadena rastlina ne zamre nego še dalje vegetuje.

Za popolnoma uničena in močno okužena hmeljišča ni druge pomoči, kakor da se izrujejo; to se sme tem bolj priporočati, ker dajejo novi nasadi že drugo leto poln obrodek.

Gledé drugih v pričetku poročila naštetih hmeljevih škodljivcev opomniti je sledeče:

Navadni hrošč (melolontha vulgaris L.) oziroma njegova ličinka dela le redko v hmeljiščih škodo, katera je pa sploh prav neznatna, tako da ni vredno o njej govoriti.

Prosenična gosenica (botys lupulina Cl. [— b. nubilatis Hb.]), ki živi osobito v turšičnih, prosenih in konopnih steblih ter se dobi v spodnje-štajerski hmeljarski pokrajini pogosto v obeh prvo imenovanih rastlinah, najde se ne redko tudi v hmeljevih viticah. Od te gosenice storjena škoda je proti škodi, katero prozroči rilčkar, neznatna, in tudi zatiranje hrošča ni težavno, ako sežgemo jeseni po žetvi stebila in vitice imenovanih rastlin, v katerih prezimuje gosenice.

Škoda, katero provzroči hmeljeva ušica (aphis humili Schrk.), se ne sme prezirati kot neznatna, kajti hmeljevine napadene od ušice rodé le malo ali pa celo nič sadu, ki je razun tega malo vreden. Ta žuželka dala bi se zatreti s tem, da bi škropili napadene hmeljevine večkrat s primerno vodenno raztopino iz antinonin-a (ortho-dinitro-kresolkalium), ki ki se dobi v tovarnah za barve Friderika Bayer & Co. v Elberfeldu.

Z ozirom na veliko nevarnost, ki preti od strani rilčkarja hmeljarstvu v južnoštajerski hmeljarski pokrajini sedaj in v prihodnje, treba bi bilo izdati deželno postavo, katera bi vse posestnike hmeljišč prisilila, izvrševati proti temu škodljivcu potrebna oprežila in uporabljati sredstva za uničevanje.

(Konec sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 16. marca. Cesar je zjutraj prišel v Alo. V vozu je dobil od predsednika Carnota brzojavko za slovo. Cesar je odposlal zahvalno brzojavko italijanskemu kralju (?). Ko se je vozil skozi Trident, je cesar prišel k oknu in mnogobrojno na kolodvoru zbrano občinstvo ga je pozdravljalo z burnimi evivaklii.

Dunaj, 16. marca. V zbornici poslancev odgovoril je danes deželnobrambeni minister na interpelacijo Kronawetterjevo in dokazal na podlagi avtentičnih poročil vojnega ministerstva, da je stotnik Buresch, kateri je smrtno ranil pekovskega mojstra Knotha, se samo branil, in je bil v pretepu več oseb tudi sam ranjen. Kazensko postopanje se je vršilo z največjo objektivnostjo.

Dunaj, 16. marca. Zbornica poslancev je vsprejela državno pogodbo mej Avstro-Ogersko in Anglijo o varstvu literarne lastnine.

Dunaj 16. marca. Budgetni odsek je vsprejel finančni zakon. Budget za 1894 kaže stroškov 620,502.305 goldinarjev, dohodkov 623,082.030 gld., prebitka pa 2,579.727 gld. Proračunjeni so bili troški na 618,694.237 gl. dohodki na 619,105.779 gld. in prebitek na 411.542 gld. Herold je izjavil, da Mladočehi smatrajo vsprejetje finančnega zakona za zapupno stvar. Plener je na to opomnil, da vlada zavrača očitanje, da ne razpravlja stvarno čeških prepornih vprašanj. Smatra

za priporočljivo, da se prepri končajo s sporazumljenjem obeh narododnostij in iz državne potrebe. Zato je potrebno, da se vodstvo merodajno češke stranke poprime drugih načel in se vodstvo javnega mnenja poslužuje drugega tona.

Praga, 15. marca. Pri dopolnilni volitvi v kmetskih občinah volilnega okraja Tičin-Rumburg je izvoljen nemško-liberalni kandidat Kindermann.

Praga, 15. marca. V pravdi zaradi umora Mrve bila sta danes zaslišana profesorja kemije dr. Giull in dr. Belohoubek, da sta izpovedala, če se dobé snovi, ki bi napolnjene v steklenico, ko se odpre, razpočile. Veščaka sta odgovorila, da so in jih na podlagi receptov lahko napravijo ljudje, ki niso kemije vešči. Te snovi so tudi po ceni. Za 1 gld. 50 kr. se lahko napolnita dve taki steklenici, kakor jih imajo za sodo-vodo. Dva v pravdi proti „Omladini“ obsojena sta kot priči izpovedala ravno nasprotno, kot sta poprej, ko sta bila sama zatožena. Državni pravnik je zahteval, da se prečitajo njiju prejšnje izpovedbe po zapisniku. Sodišče pa temu ni pritrdilo, ker je razločevati mej tem, kaj kdo pové kot priča, kaj kot zatožene.

Imst, 16. marca. Mej Imstom in Popenom na Arlski železnici skočil je tovorni vlak s tiru, ker se je bila neka skala utr-gala in priletela na tir. Sedem vagonov je zdrobljenih, dva sta se zvrnila v reko Inn, trije pa na nasip. Od osebja ni nikdo poškodovan. Jeden dan se ne bode moglo voziti po progi.

Pariz, 15. marca. Popoldne razletela se je bomba pri vhodu v cerkev sv. Magdalene. Ubila je napadovalca samega, druge žrtve pa ni.

Pariz, 16. marca. Pri soprogi napadovalca Pauwelsa je bila hišna preiskava. Več papirjev so pobrali seboj. Tri prijete osebe so zopet izpustili. Za danes je ukazano, zapreti 16 anarhistov.

Montreux, 16. marca. Belgijski kralj je semkaj prišel za več dnij.

Rio de Janeiro, 15. marca. V mestu je mirno in vse gre po svojih poslih. Ko so bombardovali vstaške ladije, ni bilo nobenega na njih. Moštvo je bilo pobegnilo na „Ilha Enchadas“. Vsi vstaški častniki razven zdravnikov so odpotovali. 60 vstašev se je udalo, 500 vjetih so izpustili na povelje Peixotovo. — Vstaške ladije „Aquidaban“ in „Repubblica“ sta z admiralom de Mello na Ilha-Grande. Najbrž se tudi udasta.

Umrlj so:

14. marca. Vida Predovič, posestnikova hči, 6 mesecev, Poljanski trg 5, dušljivi kašelj. — Uršula Prek, delavčeva hči, 10 let, Črna vas 4, škrlatica pri davici.

15. marca. Angela Javornik, posestnikova hči, 14 mesecev, Poljanska cesta 61, meningitis basilaris.

Tuji.

14. marca.

Pri **Maliču**: Schmidt iz Gradca. — Kramer iz Logatca. — Krese iz Kočevja. — Heyd iz Štutgarta. — Gruntar iz Ribnice. — Petiche iz Starega Trga. — Lewis Haas, Osser, Schick in Bauer z Dunaja. — Berg iz Berolina. — Terni iz Trsta.

Pri **Stonu**: Schornstein in Weil stavbena inženirja; Meyer, pl. Hellmer, Koblmüller, Weisitz, Neufeld, Bleicher,

Berut, Kulka z Dunaja. — Hartmann iz Gradca. — Stan. pl. Braunek iz Brna. — Cergler iz Monakovega. — Preantoni z Reke. — Marija Globočnik iz Kranja. — Rumel iz Višnje Gore. — Gorjup, Pintar iz Kamnika. — Lesjak iz Želimelja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Fontebasso, Ortolani iz Trsta. — Buček iz Strakonice.

Pri **avstrijskem caru**: Kolenc iz Čemšenika. — H. Skiba iz Inomosta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	termometra po Celziju			
15	7. u. zjut.	720.5	8.8	sl. vzh.	dež	8.00
	2. u. pop.	719.4	9.0	"	oblačno	
	9. u. zveč.	719.7	6.2	brezv.	"	dež

Srednja temperatura 8.0° za 5.0° nad normalom.

151 1

Prežalostnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, žalostno vest, da je Bogu vsegamogočnemu dopadlo, mojega nepozabljivega soproga, oziroma očeta, tasta in starega očeta, gosp.

Jakoba Ukmarja

učitelja v pokoju

danes 16. sušca 1894. zjutraj, ob 3/4 4 uro v 81. letu njegove starosti, previdenega s svetimi zakramenti, k sebi v boljše življenje poklicati.

Pogreb bode v nedeljo 18. sušca 1894 popoldne ob 3 uri.

Svete maše zadušnice brale se bodo v tukajšnji župni cerkvi.

Preblagega ranjkega priporočamo v po-božen spomin in v molitev.

Kranj, dne 16. sušca 1894.

Neža Ukmar
soproga.

Drnštvo pogrebne bratovščine sv. Jožefa

bode imelo

19. sušca, t. j. na sv. Jožefa popoldan ob 4. uri

v šolski sobi tukajšnjega frančiškanskega samostana svoj

letni občni zbor,

h kateremu so vsi moški udje povabljeni.

152 2—1

Odbor.

V najem se vzame za kupčijo pripravna

hiša na deželi.

Ponudbe naj se naslovljajo: J. B. poste restante, Zalog pri Ljubljani do 24. marca.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Dunajska borza.

Dne 16. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 20 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 . 15 .
Zlata renta 4%, davka prosta	119 . 90 .
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 . 85 .
Akeije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1028 . — .
Kreditne akeije, 160 gld.	367 . — .
London, 10 funtov strl.	124 . 80 .
Napoleonor (20 fr.)	9 . 90 1/2 .
Cesarski cekini	5 . 84 .
Nemških mark 100	60 . 95 .

Dne 15. marca.

Ogerska zlata renta 4%	117 gld. 90 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 . 10 .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	149 . — .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	159 . — .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 . — .
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 50 .
4% kranjsko deželno posojilo	97 . 60 .
Kreditne srečke, 100 gld.	197 . 75 .
St. Genois srečke, 40 gld.	70 . 50 .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	143 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 . 60 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . 50 .
Salmove srečke, 40 gld.	74 . — .
Waldsteinove srečke, 20 gld.	49 . — .
Ljubljanske srečke	23 . 25 .
Akeije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 . 75 .
Akeije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v.	2947 . 50 .
Akeije južne železnice, 200 gld. sr.	109 . — .
Papirnih rubeljev 100	133 . 27 .

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.